

Praha – Žižkov, 25. 11. 2018
P. Jareš

Nevzrušuj se!
Žalm 37, 1 – 11

Možná jste také někdy viděli film Otakara Vávry Kladivo na čarodějnice. Vypráví o čarodějnických procesech v 17. století na Šumpersku, během nichž bylo upáleno mnoho nevinných lidí. Procesy vedl rakouský právník Boblig. Příznání byla vynucována mučením. Majetek odsouzených si prý Boblig rozdělil s panstvem z Velkých Losin. Film končí konstatováním: „ Pan Boblig z Edelstadtu se v klidu a blahobytu dožil vysokého věku a ještě se oženil. “ Film jsem poprvé viděl zhruba před dvaceti lety. Jeho obsah mne rozčiloval. Rozčilovalo mne, jak ten jeden člověk - Boblig - všechny ovládá a ničí jejich životy. Měl jsem pocit, že ve filmu vidím obraz zla, se kterým jsem se už sám (samozřejmě v mnohem menší míře) setkal. Dobové kulisy se od 17. století i od dob krále Davida výrazně změnily, avšak podstata zla zůstává stejná. Stále existují lidé Bobligova ražení. Stále se vyskytují lidé jako svévolník ze žalmu. Zlí, vychytralí lidé, kteří v tom umí chodit. Vědí jak to zařídit, aby dosáhli svého. Ví, jak se po zádech druhých dostat nahoru. Umí druhé zastrašit. Znají kličky v zákoně, které jim zajistí beztrestnost. Bohužel se takoví lidé mohou vyskytovat i v církvi. Často to vypadá, jakoby jim všechno procházelo a vycházelo. Pro Kristovy učedníky mohou být tito lidé pokušením. Pokušením k pochybnostem o Boží spravedlnosti a dobrotě. Pokušením k pochybnostem o tom, zda následování Krista má vůbec smysl. Vždyť těm vychytralým a slizkým se často vede mnohem líp! Přečtený žalm nám předkládá Boží pohled na situaci těchto svévolníků i na situaci učedníků Ježíše Krista. Pán Bůh nám tu ukazuje kudy jít, když se střetáváme s úspěchy bezbožných.

„ Nevzrušuj se! “ Tak zní základní Boží rada. Nerozčiluj se! Nerozohňuj se! Tahle výzva se v žalmu vyskytuje třikrát, nepochybně proto, aby na ni byl položen důraz. Máme upustit od hněvu a rozhořčení kvůli tomu, že darebákům se tak daří – někdy na náš úkor. Důvodem je, že ze svého úspěchu se nebudou těšit věčně. Jsou pomíjiví jako tráva, která uschne. Nebudou na zemi navěky a nebudou se navěky těšit ze svého úspěchu. I kdyby se v plném zdraví dožili sta let, stejně jim všechny jejich úspěchy nakonec nebudou k ničemu. Jejich život zde na zemi jednou skončí a potom bude soud. Boží soud, který dá každému jednání tu správnou nálepku. Úspěch bezbožných je vlastně „ úspěch “ v uvozovkách. Proč? Protože je pouze krátkodobý a pomíjivý. Jednou o něj přijdou. Proto nemá význam žít s vnitřní záští a hněvem vůči vychytralým úspěšným darebákům. Nemá význam závidět jim.

Zároveň je však třeba říci, že je naprosto v pořádku, když v nás nespravedlnost vyvolává hněv a rozhořčení. Je to zřejmě něco z Božího obrazu, který v sobě neseme. S naším hněvem je však ta potíž, že je poznamenán hříchem. My sami jsme poznamenáni hříchem, a tak se pod vlivem hněvu

snadno vydáme špatnou cestou. Třeba se nás zmocní pomstychtivost a snažíme se pachateli odplatit za jeho jednání. To už ale nejsme na Boží cestě. To už nejsme na cestě učedníků Krista, který řekl: „*Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují, ...*“ (Mt 5, 44 EP) Pokud ovšem následujeme tuto Kristovu radu a přikázání, otevírá se zde jedna velice slavná možnost. Je to možnost, kvůli které Ježíš přišel mezi nás a položil život za naše viny. O čem že to tu mluvíme? O tom, že vírou v Krista se z toho bídáka a svévolníka může stát spravedlivý. I ten nejhorší člověk se může obrátit ke Kristu a stát se tak Božím člověkem – spravedlivým.

Nestačí pouze vědět, co nemáme dělat. V tomto případě, že se nemáme rozčilovat kvůli úspěšným pachatelům zla. Vždycky je také třeba vědět, co naopak dělat máme. Stručně řečeno máme důvěřovat Hospodinu a konat dobro. Máme důvěřovat Hospodinu, že chodit po jeho cestách je správné. I když to vypadá jakoby všichni, kdo se jeho cestám vyhýbají, byli úspěšnější než my. Máme důvěřovat Hospodinu, že naše dobré jednání jednou přinese ovoce, které zůstane navěky. Tím ovocem jsou zejména životy lidí, které Kristus promění z bezbožných na Boží děti. Máme důvěřovat Hospodinu, že jednou s ním budeme navěky v jeho království. Ono je tou zemí, kterou dostáváme do dědictví. Navenek nebude náš život vypadat nijak nápadně a okázale. Budeme prostě žít život s Kristem. Pracovat, starat se o rodinu, studovat. Modlit se, sloužit Bohu schopnostmi, které nám dal. Usilovat o pokojné vztahy s bratry a sestrami v Kristu a s ostatními bližními. A přece tento prostý a nenápadný život Kristových učedníků je velmi mocný. Když je totiž v našich životech přítomen Kristus, projeví se to i při těch nejobyčejnějších každodenních úkolech. Vírou v Pána Ježíše Krista můžeme být těmi spravedlivými, o nichž se píše v žalmu. Vírou v něho můžeme být těmi tichými, kteří obdrží zemi za dědictví.

Bible není v první řadě knihou morální pravdy. Místo toho bych ji nazval knihou pravdy o tom, jaký je život. Tato podivná stará písma představují život tak, jako by byl určitým způsobem uspořádán a měl v sobě napevno zabudovány určité zákony, stejně jako je gravitační zákon zabudován do fyzického vesmíru. Když Ježíš říká, že kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí jej, a kdo ztratí svůj život, zachrání jej, jistě nehovoří o tom, jak by měl život, z hlediska morálky, vypadat. Spíše tvrdí, jaký život *je*.¹

I Žalm 37 mluví o tom, jaký život je. Jaký je? Takový, že nakonec nebudou mít navrch lidé, kteří Boha odmítají, nýbrž lidé Boží. Lidé Kristovi.

¹ Cornelius Plantinga, Jr., *Breviář hříchu*, str. 128n; Porta libri, Bratislava 2003; citát od Fredericka Beuchnera